

Bijlage nr. IV

Bollenstreek

Intergemeentelijke Sociale Dienst

hillegom lisse noordwijk
noordwijkerhout teylingen

Begroting 2015
Meerjarenraming 2016-2018

Inhoudsopgave

1	ISD in vogelvlucht.....	4
2	Inleiding	5
3	Begroting per programma.....	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Programma's.....	6
3.2.1	Participatie.....	6
3.2.2	Inkomen.....	7
3.2.3	Zorg.....	9
3.3	Paragrafen	15
3.3.1	Lokale heffingen.....	15
3.3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	15
3.3.3	Onderhoud kapitaalgoederen	17
3.3.4	Financiering	17
3.3.5	Bedrijfsvoering	19
3.3.6	Verbonden partijen.....	19
3.3.7	Grondbeleid	19
4	Programmabegroting.....	20
4.1	Programmabegroting.....	20
4.2	Toelichting.....	20
4.2.1	Inleiding	20
4.2.2	Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting	20
4.3	Verdeling van de kosten	21
4.4	Baten en lasten	22
4.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	23
5	Meerjarenbegroting 2016-2018.....	25
	Bijlage 1 Bezuinigingen	26
	Bijlage 2 Kosten per salarisschaal	26
	Bijlage 3 Verdeling van de kosten naar gemeente	27

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen.

Op verzoek van het Algemeen Bestuur zijn wij bij het opstellen van de begroting uitgegaan van de bestaande situatie. We weten dat er een voornemen is om een aantal zaken te veranderen. Desondanks bieden wij deze begroting beleidsarm aan. Op het moment dat de geplande wijzigingen in beleid en uitvoering een feit zijn en duidelijk is wat de rol van de ISD zal zijn, komen we met onderbouwde begrotingswijzigingen voor de onderwerpen van de veranderingen.

De uitrol van de 3D's (Participatiewet, AWBZ en Jeugdzorg) zal invloed hebben op de dienstverlening van de ISD. In welke mate is nog onduidelijk. De WWB, loaw en loaz gaan op 1 januari 2015 op in de Participatiewet. In deze begroting zijn deze veranderingen niet verwerkt.

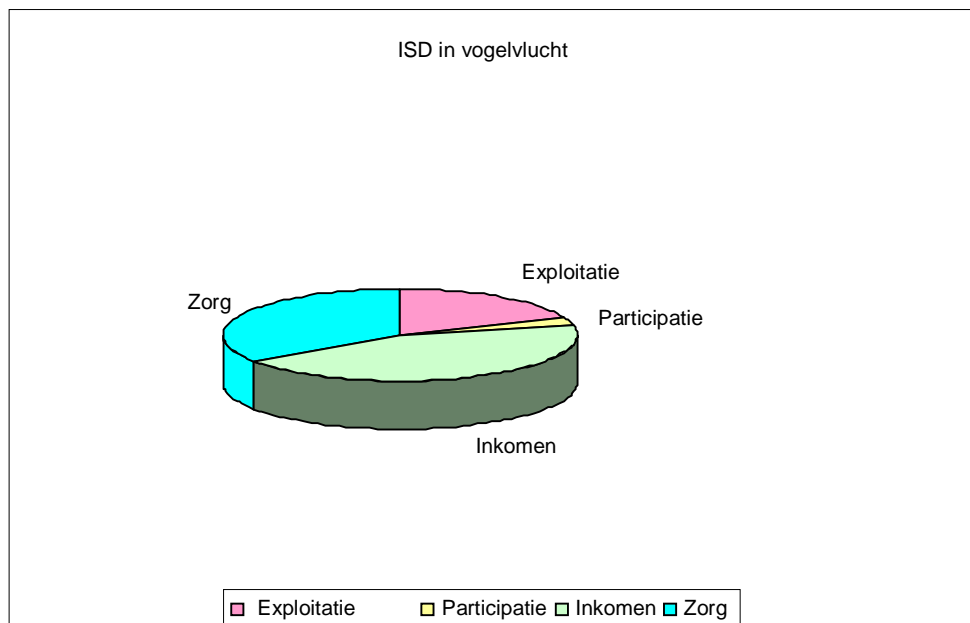
Ondanks dat veel onduidelijk is, kijkt de ISD met vertrouwen naar de toekomst. De decentralisaties bieden de gemeenten -en dus ook de ISD- een kans om de zorg voor de burgers beter te organiseren en waar nodig te intensiveren. Dat moeten we doen met minder financiële middelen van het Rijk. Uit deze begroting blijkt dat beleidswijzigingen noodzakelijk zijn om de zorg betaalbaar te houden.

Lisse, april 2014
Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

1 ISD in vogelvlucht

Tabel 1 ISD in vogelvlucht

x €1.000	realisatie 2013 x €1.000	begroting 2014 x €1.000	begroting 2015 x €1.000
Uitkeringen			
Participatie	1.296	1.039	966
Inkomen	12.979	13.531	14.291
Zorg	9.544	11.180	11.243
Totaal uitkeringen	23.818	25.750	26.500
Personeelskosten	4.753	4.890	5.036
Huisvestingskosten	440	466	472
Uitbestedingen	266	245	192
Overige exploitatiekosten	576	769	715
Totaal exploitatiekosten	6.035	6.370	6.415
Doorbelaste exploitatiekosten Participatie	775	500-	500-
Totaal exploitatie	5.259	5.870	5.915
Totaal kosten	29.077	31.620	32.415

Participatie	3%
Inkomen	44%
Zorg	35%
Exploitatie	18%

2 Inleiding

De ISD Bollenstreek kent drie programma's:

- Participatie
- Inkomen
- Zorg

De formatie voor 2015 is in deze begroting verwerkt.

Tabel 2 Formatieoverzicht

Formatie ISD Bollenstreek 2015	Totaal	Niet-klant Functies	Participatie	Inkomen	onderverdeling Zorg		
					Zorg	Bijz.bijstand	Wmo
Directeur	1,00	1,00					
Medewerker P&O	0,89	0,89					
Beleidsmedewerker	2,56	2,56					
Juridisch medewerker	1,00	1,00					
Managementassistente /communicatieadviseur	1,00	1,00					
Afdelingshoofd	1,00	1,00					
Sociale Recherche	1,67		1,67				
Consulent	37,69		9,49	10,76	17,44	4,73	12,71
Medewerker	11,99		4,08	3,18	4,73	1,45	3,28
Coördinator	3,72	3,72					
Kwaliteitsmedewerker	2,68	2,68					
Controller/hoofd							
Bedrijfsondersteuning	1,00	1,00					
Applicatiebeheer	1,70	1,70					
Consulent financiën en control	3,38	3,38					
Consulent Interne Controle	1,89	1,89					
Medewerker archief	1,00	1,00					
Conciërge	1,00	1,00					
Totaal fte's	75,17	23,82	13,57	15,61	22,17	6,18	15,99
Uren = 1.300 per fte	97.721	30.966	17.641	20.293	28.821	8.034	20.787
Verdeling niet-klanturen	30.966		8.183	9.413	13.369		
Totaal uren	97.721		25.824	29.706	42.190		
Totaal % per programma	100		27%	30%	43%	28%	72%

Voor de omrekening naar salariskosten hebben wij gebruik gemaakt van de tabel kosten per salarisschaal (zie bijlage 2).

3 Begroting per programma

3.1 Inleiding

De budgetten voor alle inkomensregelingen (WWB, loaw en loaz) zijn opgenomen in de BUIG. Hieronder een overzicht van de verwachte budgetten, die gebaseerd zijn op de nu bekende voorlopige budgetten van 2014.

Tabel 3 Verwachte budgetten 2015

Rijksbijdragen voor gemeenten 2015	Participatie	I-deel		
		BUIG	Bbz vast	Totaal I-deel
Hillegom	211.550	3.060.377	55	3.060.432
Lisse	187.619	2.511.898	3.329	2.515.227
Noordwijk	258.455	3.601.242	4.947	3.606.189
Noordwijkerhout	134.014	1.719.535	1.158	1.720.693
Teylingen	173.984	3.548.868	5.259	3.554.127
Totaal	965.622	14.441.920	14.748	14.456.668

Deze budgetten gelden als basis voor de verdeling van de kosten van het programma Inkomen.

3.2 Programma's

3.2.1 Participatie

Wat willen we bereiken?

We willen zoveel mogelijk inwoners uit de Bollenstreek laten deelnemen aan de maatschappij. Het resultaat daarvan moet zijn dat we zelfstandige burgers hebben, die voldoende geschoold en met kennis van de Nederlandse taal en cultuur in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Een (betaalde) baan is goed voor de klanten van de ISD.

Wat gaan we doen?

Het Participatiebudget kent in 2015 een andere opbouw. Mogelijk kunnen we een deel van het huidige budget niet meer inzetten voor re-integratie. Het deel dat beschikbaar blijft gaan we optimaal inzetten om onze klanten zo snel en goed mogelijk naar werk te begeleiden.

Wat gaat het kosten?

De kosten van dit programma bestaan uit externe trajecten en de kosten van de re-integratie activiteiten van de ISD zelf. Bij de overweging over het in te zetten traject kijken we naar de kosten/baten verhouding. Voor het uitgavenniveau blijft het beschikbare budget het plafond. Met andere woorden: we passen onze uitgaven aan, aan het gezamenlijke participatiebudget.

Het aandeel in de exploitatiekosten bedraagt :

Tabel 4 Overzicht Participatiekosten

Uitgaven ISD	500.000
Programmakosten	465.622
Totaal Participatie	965.622

3.2.2 Inkomen

Wat willen we bereiken?

Door vergaande automatisering is het mogelijk bestanden te vergelijken met andere organisaties in en buiten de keten. In 2015 zullen wederom meer organisaties aangesloten zijn bij het DKD (Digitaal Klant Dossier). Hierdoor kunnen onze medewerkers ieder signaal snel en effectief onderzoeken zodat we snel inzicht hebben in welke aanvrager recht heeft op bijstand.

We blijven ons verder ontwikkelen op het gebied van e-dienstverlening. Invulformulieren via de website zullen we steeds beter kunnen afhandelen met behulp van nieuwe technieken. We verwachten dat in 2015 veel correspondentie met de cliënt via email zal gaan en dat het merendeel van de aanvragen via internet binnenkomt. De ISD heeft gekozen om daarbij geen voortrekkersrol te vervullen.

Wat gaan wij doen?

Ook in 2015 verstrekken we uitkeringen aan degenen die daar recht op hebben. We zijn streng aan de poort en bij de handhaving. We doen dat op een professionele en klantvriendelijke manier met goed opgeleide medewerkers.

We zetten ons in om onze cliënten zo snel mogelijk uit te laten stromen naar betaald werk.

Wat gaat het kosten?

Tabel 5 Uitgaven I-deel

	x €1.000		
Inkomen	2013	2014	2015
WWB, loaw, loaz uitkeringen	13.062	13.531	14.375
Bbz	352	350	352
Debiteurenontvangsten	-436	-350	-436
Totaal inkomen	12.978	13.531	14.291

Tabel 6 Verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden WWB per 31 december

Gemeentenaam	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hillegom	158	177	190	191	208	208
Lisse	148	145	151	168	165	181
Noordwijk	200	209	198	219	216	234
Noordwijkerhout	110	122	131	137	143	148
Teylingen	178	185	200	213	218	229
Totaal	794	838	870	928	950	1.000

Toelichting:
Bij 2014 en 2015 staan de verwachte aantallen volgens de begroting; 2015 is gebaseerd op de realisatie 2013.

Tabel 7 Verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden IOAW/IOAZ per 31 december

Gemeentenaam	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hillegom	8	4	9	9	10	9
Lisse	7	9	10	11	11	11
Noordwijk	9	7	9	14	10	14
Noordwijkerhout	2	1	4	6	4	6
Teylingen	8	10	14	17	15	17
Totaal	34	31	46	57	50	57

Toelichting:
Bij 2014 en 2015 staan de verwachte aantallen volgens de begroting; 2015 is gebaseerd op de realisatie 2013.

De verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden per 31 december 2015 zijn per gemeente gebaseerd op historische aantallen en ervaringen, maar zijn grotendeels afhankelijk van de economie en niet goed te plannen.

WWB, loaw, loaz uitkeringen

De uitkeringskosten bedragen gemiddeld per uitkeringsgerechtigde € 13.600. Voor de uitgaven over 2015 hebben we gerekend met een klantenaantal van 1.000 (WWB) en 57 (loaz/loaz).
 $1.057 \text{ klanten} \times € 13.600 = € 1.4375.000$ afgerond.

Bbz

Daarnaast hebben we ook te maken met uitgaven voor kapitaalverstrekking Bbz, waarop de ontvangsten in mindering gebracht worden. Naast het vaste budget wordt 75% van de uitgaven door het Rijk vergoed. Dit naast het vaste budget dat gemeenten ontvangen.

Debiteurenontvangsten

Bij de begroting hebben we rekening gehouden met het gerealiseerde bedrag in 2013.

Tabel 8 Kosten I-deel

Exploitatiekosten	2.268.833
Uitkeringen	14.291.000
Totaal	16.559.833

De stijgende uitkeringskosten worden gecompenseerd door stijgende budgetten. De hoogte van de landelijke budgetten is afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden in Nederland. Zolang de ISD-gemeenten beter presteren dan het gemiddelde in Nederland zullen de budgetten toereikend zijn. Wij verwachten onder andere door inzet van het participatiebudget, dat we beter scoren dan het gemiddelde.

Als de tekorten groter zijn dan 10% van het budget bestaat de mogelijkheid om aanvullende uitkeringen aan te vragen.

3.2.3 Zorg

Wat willen we bereiken?

De ISD wil ervoor zorgen dat iedere inwoner van de Bollenstreek de ondersteuning krijgt om de beperking te compenseren. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continue proces om de doorlooptijden naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze cliënten zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Wat gaan we doen?

De ISD voert op het gebied van Zorg een aantal regelingen uit:

Tabel 9 Overzicht uitgaven Zorg per gemeente

Begroting 2015						
(x €1.000)	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijk- erhout	Teylingen	Totaal
Zorg						
Wmo - hulp bij het huishouden	1.566	1.641	1.999	1.172	1.944	8.322
Wmo - rolstoelen	80	128	113	87	116	524
Wmo - vervoersvoorzieningen						
collectief vervoer	374	279	478	270	438	1.838
overige	162	136	240	112	158	809
Wmo - woonvoorzieningen	151	156	161	77	147	692
Wmo - onderzoekskosten	5	6	5	2	3	21
Wmo- eigen bijdrage	-420	-557	-578	-365	-615	-2.535
Totaal programma WMO	1.918	1.789	2.418	1.355	2.191	9.672
Uitvoeringskosten WMO	482	504	581	345	718	2.630
Totaal WMO	2.400	2.294	2.999	1.701	2.909	12.302
Inkomensondersteunde voorzieningen						
Bijzondere Bijstand	364	273	318	250	366	1.571
Totaal inkomensonderst. voorz.	364	273	318	250	366	1.571
Uitvoeringskn. Ink. Onderst. Vz.	186	195	224	133	278	1.017
Totaal inkomensonderst. voorz.	550	468	542	384	644	2.588
Totaal Programma Zorg	2.950	2.762	3.541	2.084	3.552	14.889

* Kosten Bijzondere Bijstand is inclusief chronisch zieken en collectieve ziektekostenverzekering en SSCA

Uitgangspunten per gemeente per voorziening

Onderstaand vindt u per gemeente een overzicht met daarin de realisatie 2013, de vastgestelde begroting 2014 en de begroting 2015. Per gemeente staan de uitgangspunten voor de begroting. Alle begrote bedragen zijn berekend in lijn met het ingezette beleid waarvan de effecten nu zichtbaar worden. We hebben rekening gehouden met een toename van het gebruik door vergrijzing en het terugdringen van andere vormen van zorg. Daartegenover staat een besparing door de kanteling. In 2015 zullen meer algemene voorzieningen in de plaats komen van individuele voorzieningen.

Hillegom

Tabel 10 Begroting Hillegom 2015 t.o.v. 2013 en 2014

Zorg	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Wmo - hulp bij het huishouden	1.347	1.519	1.566
Wmo - rolstoelen	69	73	80
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	285	413	374
Overige	140	160	162
Wmo - woonvoorzieningen	131	150	151
Wmo - onderzoekskosten	3	5	5
Wmo – eigen bijdrage	-333	-400	-420
Totaal WMO	1.642	1.920	1.918
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	330	297	364
Totaal inkomensonderst. voorz.	330	297	364
Totaal Programma Zorg	1.972	2.217	2.282

Hulp bij het huishouden

Ondanks de verwachte daling van 40% van het budget, hebben we er in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Als de definitieve budgetten bekend zijn, zullen er ongetwijfeld beleidsmaatregelen getroffen worden om dit tekort op te vangen.

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,7% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar. Vooruitlopend op de verwachte lagere budgetten is de maximale indicatieperiode naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat zorgaanbieders vanaf 2014 voor een kortere periode verzekerd zijn van hun opdracht dan voorgaande jaren. Bedrijfseconomisch gezien is de verwachting dat de zorgaanbieders niet meer de hoge kortingen uit 2013 geven. Bij de begroting is hiermee rekening gehouden.

Rolstoelen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Vervoersvoorzieningen

Voor het collectief vervoer zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,8% per jaar ten opzichte van de realisatie 2013. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Voor de overige vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) is de verwachting gebaseerd met 2013 met een prijsstijging van 2,4% en een toename van 5% per jaar.

Woonvoorziening

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Onderzoekskosten

De cijfers van de begroting 2015 zijn gebaseerd op de begroting 2014.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2014 met daarnaast een toename van 5% in verband met een verwachte stijging van het aantal voorzieningen waarop een eigen bijdrage van toepassing is.

Bijzondere bijstand

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met een toename van het gebruik van 5% per jaar.

Tabel 11 Begroting Lisse 2015 t.o.v. 2013 en 2014

Zorg	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Wmo - hulp bij het huishouden	1.411	1.675	1.641
Wmo - rolstoelen	111	131	128
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	219	265	279
Overige	118	128	136
Wmo - woonvoorzieningen	135	99	156
Wmo - onderzoekskosten	4	6	6
Wmo – eigen bijdrage	-505	-498	-557
Totaal WMO	1.493	1.806	1.789
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	248	226	273
Totaal inkomensonderst. voorz.	248	226	273
Totaal Programma Zorg	1.741	2.032	2.063

Hulp bij het huishouden

Ondanks de verwachte daling van 40% van het budget, hebben we er in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Als de definitieve budgetten bekend zijn, zullen er ongetwijfeld beleidsmaatregelen getroffen worden om dit tekort op te vangen.

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,7% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar. Vooruitlopend op de verwachte lagere budgetten is de maximale indicatieperiode naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat zorgaanbieders vanaf 2014 voor een kortere periode verzekerd zijn van hun opdracht dan voorgaande jaren. Bedrijfseconomisch gezien is de verwachting dat de zorgaanbieders niet meer de hoge kortingen uit 2013 geven. Bij de begroting is hiermee rekening gehouden.

Rolstoelen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Vervoersvoorzieningen

Voor het collectief vervoer zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,8% per jaar ten opzichte van de realisatie 2013. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Voor de overige vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) is de verwachting gebaseerd met 2013 met een prijsstijging van 2,4% en een toename van 5% per jaar.

Woonvoorziening

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Onderzoekskosten

De cijfers van de begroting 2015 zijn gebaseerd op de begroting 2014.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met daarnaast een toename van 5% per jaar in verband met een verwachte stijging van het aantal voorzieningen waarop een eigen bijdrage van toepassing is.

Bijzondere bijstand

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met een toename van het gebruik van 5% per jaar.

Noordwijk

Tabel 12 Begroting Noordwijk 2015 t.o.v. 2013 en 2014

Zorg	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Wmo - hulp bij het huishouden	1.719	1.950	1.999
Wmo - rolstoelen	98	107	113
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	397	377	478
Overige	208	308	240
Wmo - woonvoorzieningen	139	145	161
Wmo - onderzoekskosten	3	5	5
Wmo – eigen bijdrage	-524	-501	-578
Totaal WMO	2.041	2.391	2.418
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	288	318	318
Totaal inkomensonderst. voorz.	288	318	318
Totaal Programma Zorg	2.329	2.709	2.736

Hulp bij het huishouden

Ondanks de verwachte daling van 40% van het budget, hebben we er in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Als de definitieve budgetten bekend zijn, zullen er ongetwijfeld beleidsmaatregelen getroffen worden om dit tekort op te vangen.

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,7% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar. Vooruitlopend op de verwachte lagere budgetten is de maximale indicatieperiode naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat zorgaanbieders vanaf 2014 voor een kortere periode verzekerd zijn van hun opdracht dan voorgaande jaren. Bedrijfseconomisch gezien is de verwachting dat de zorgaanbieders niet meer de hoge kortingen uit 2013 geven. Bij de begroting is hiermee rekening gehouden.

Rolstoelen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Vervoersvoorzieningen

Voor het collectief vervoer zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,8% per jaar ten opzichte van de realisatie 2013. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Voor de overige vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) is de verwachting gebaseerd met 2013 met een prijsstijging van 2,4% en een toename van 5% per jaar.

Woonvoorziening

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Onderzoekskosten

De cijfers van de begroting 2015 zijn gebaseerd op de begroting 2014.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met daarnaast een toename van 5% per jaar in verband met een verwachte stijging van het aantal voorzieningen waarop een eigen bijdrage van toepassing is.

Bijzondere bijstand

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met een toename van het gebruik van 5% per jaar.

Noordwijkerhout

Tabel 13 Begroting Noordwijkerhout 2015 t.o.v. 2013 en 2014

Zorg	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Wmo - hulp bij het huishouden	1.008	1.149	1.172
Wmo - rolstoelen	75	77	87
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	203	257	270
Overige	97	103	112
Wmo - woonvoorzieningen	67	150	77
Wmo - onderzoekskosten	1	2	2
Wmo – eigen bijdrage	-331	-313	-365
Totaal WMO	1.120	1.425	1.355
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	227	187	250
Totaal inkomensonderst. voorz.	227	187	250
Totaal Programma Zorg	1.347	1.612	1.606

Hulp bij het huishouden

Ondanks de verwachte daling van 40% van het budget, hebben we er in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Als de definitieve budgetten bekend zijn, zullen er ongetwijfeld beleidsmaatregelen getroffen worden om dit tekort op te vangen.

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,7% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar. Vooruitlopend op de verwachte lagere budgetten is de maximale indicatieperiode naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat zorgaanbieders vanaf 2014 voor een kortere periode verzekerd zijn van hun opdracht dan voorgaande jaren. Bedrijfseconomisch gezien is de verwachting dat de zorgaanbieders niet meer de hoge kortingen uit 2013 geven. Bij de begroting is hiermee rekening gehouden.

Rolstoelen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Vervoersvoorzieningen

Voor het collectief vervoer zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,8% per jaar ten opzichte van de realisatie 2013. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Voor de overige vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) is de verwachting gebaseerd met 2013 met een prijsstijging van 2,4% en een toename van 5% per jaar.

Woonvoorziening

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Onderzoekskosten

De cijfers van de begroting 2015 zijn gebaseerd op de begroting 2014.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met daarnaast een toename van 5% per jaar in verband met een verwachte stijging van het aantal voorzieningen waarop een eigen bijdrage van toepassing is.

Bijzondere bijstand

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met een toename van het gebruik van 5% per jaar.

Teylingen

Tabel 14 Begroting Teylingen 2015 t.o.v. 2013 en 2014

Zorg	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Wmo - hulp bij het huishouden	1.672	1.928	1.944
Wmo - rolstoelen	100	108	116
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	342	403	438
Overige	137	174	158
Wmo - woonvoorzieningen	127	212	147
Wmo - onderzoekskosten	2	3	3
Wmo – eigen bijdrage	-558	-523	-615
Totaal WMO	1.822	2.305	2.191
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	332	306	366
Totaal inkomensonderst. voorz.	332	306	366
Totaal Programma Zorg	2.154	2.611	2.557

Hulp bij het huishouden

Ondanks de verwachte daling van 40% van het budget, hebben we er in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Als de definitieve budgetten bekend zijn, zullen er ongetwijfeld beleidsmaatregelen getroffen worden om dit tekort op te vangen.

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,7% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar. Vooruitlopend op de verwachte lagere budgetten is de maximale indicatieperiode naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat zorgaanbieders vanaf 2014 voor een kortere periode verzekerd zijn van hun opdracht dan voorgaande jaren. Bedrijfseconomisch gezien is de verwachting dat de zorgaanbieders niet meer de hoge kortingen uit 2013 geven. Bij de begroting is hiermee rekening gehouden.

Rolstoelen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Vervoersvoorzieningen

Voor het collectief vervoer zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,8% per jaar ten opzichte van de realisatie 2013. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Voor de overige vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) is de verwachting gebaseerd met 2013 met een prijsstijging van 2,4% en een toename van 5% per jaar.

Woonvoorziening

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013. Naast een prijsstijging van 2,4% per jaar, hebben we ook rekening gehouden met een toename van het gebruik van de voorziening van 5% per jaar.

Onderzoekskosten

De cijfers van de begroting 2015 zijn gebaseerd op de begroting 2014.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met daarnaast een toename van 5% per jaar in verband met een verwachte stijging van het aantal voorzieningen waarop een eigen bijdrage van toepassing is.

Bijzondere bijstand

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2013 met een toename van het gebruik van 5% per jaar.

Wat gaat het kosten?

De kosten van de zorgvoorzieningen komen volledig ten laste van de gemeenten waarvoor de voorziening is verstrekt.

Tabel 15 Kosten programma Zorg

Programmakosten	11.243.000
Exploitatiekosten	3.646.339
Totaal kosten Zorg	14.889.339

3.3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording kent een aantal verplicht op te nemen paragrafen.

3.3.1 Lokale heffingen

De ISD kent geen lokale heffingen.

3.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD en wijzigingen in de budgettering.

Risico

De ISD heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.

De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD lopen. Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5. Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

De belangrijkste risico's zijn:

1. Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	$1 \times 5 = 5$	schade oplopend tot maximaal €734.627 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2012). Huur ander pand €70.000	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	$2 \times 2 = 4$	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.
Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld WMO/opheffen ISD/uittreden gemeenten	$3 \times 3 = 9$	Wachtgeldverplichtingen + bovenwettelijke uitkering 40 fte's (WMO) €4.500.000 tot €8.200.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen : PM	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten. Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij 'van werk naar werk' trajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bv gemeente Teylingen (bv brand)	$1 \times 4 = 4$	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen €250.000	De ISD maakt dagelijks een back-up van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

2. Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico		maatregel
WWB : Invoeren Participatiewet	4 x 1 = 4	Inhuur extra fte's voor invoering, te weinig middelen van Rijk naar gemeenten/ISD € 100.000	Tijdig keuzen in beleid maken/begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
WWB : Toename WWB/loaw/loaz klanten als gevolg economische crisis/ minder participatiegelden Wegvallen doorbelasting	5 x 2 = 10	50 klanten extra x gemiddeld € 13.000 = € 650.000 per jaar € 500.000	Poortwachterfunctie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen MAU. Tekorten gedekt door gemeenten. Inkrimpen afdeling re-integratie.
Toename beroep op bijzondere bijstand	4 x 1 = 4	10 % toename = € 140.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk)/begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de WMO	4 x 2 = 8	10 % toename = € 1.100.000	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Decentralisatie AWBZ taken naar gemeenten zonder toereikende middelen voor uitvoering	3 x 2 = 6	Inhuur extra fte's voor invoering, te weinig middelen van Rijk naar gemeenten/ISD € 100.000	Beleidsmatig kiezen voor wettelijk minimale variant en meer algemene voorzieningen, begrotingswijziging indienen bij gemeenten.

3.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw Amiant te Lisse worden geactiveerd en afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). Hetzelfde geldt voor de investering in automatisering, zij het dat de afschrijvingsperiode daarbij drie jaar bedraagt. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

3.3.4 Financiering

De ISD rekent per jaar volledig af met de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat we geen eigen vermogen hebben en dus volledig afhankelijk zijn van de bevoorschotting door de gemeenten. Vanaf 2007 gaan de Rijksbijdragen rechtstreeks naar de gemeenten, waardoor we geen andere externe financiers hebben dan de gemeenten.

Kasgeldlimiet

Het Rijk heeft in 2000 regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichthouders informeren over de kasgeldlimiet. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) worden voor de staatschuld en het begrotingssaldo de definities gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde zijn. Er wordt nu gesproken over EMU-schuld en EMU-saldo.

Het EMU-saldo is het gemiddelde saldo van de inkomsten en uitgaven van alle deelnemende landen aan de EMU. Het saldo geldt als norm waaraan de begroting en rekening van deelnemende landen worden getoetst. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. De inkomsten en uitgaven van de lokale overheid tellen mee voor de berekening van het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) heeft het Rijk mogelijkheden in te grijpen bij een dreigende overschrijding van het EMU-saldo voor zover dit wordt veroorzaakt door een ongewenste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar hebben plaatsgevonden. Terwijl de gemeenschappelijke regeling volgens het BBV met het baten- en lastenstelsel werkt.

Tabel 16 BEREKENING EMU saldo 2015:

1. EMU exploitatiesaldo	0
2. Invloed investeringen + afschrijvingen	96
3. Invloed voorzieningen + toevoegingen aan voorzieningen "-/- onttrekkingen aan voorzieningen	0
4. Invloed reserves	
5. Deelnemingen en aandelen	
EMU SALDO	96

Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan.

Het drempelbedrag is bepaald op 0,75% van de begroting met een minimumbedrag van € 250.000. Begroting 2015 is € 32.724.263 en 0,75% is € 245.431 en dat betekent het minimumbedrag van € 250.000.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen (alles > € 250.000) aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden. Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

De ISD Bollenstreek kent geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee kan de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte voorzien.

Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD.

Rentekosten/opbrengsten

De rentekosten/opbrengsten bij de ISD bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

3.3.5 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Ook in 2015 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigeisen. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van onze cijfers als de rechtmatigheid van onze uitgaven.

Participatiebudget

Een deel van de exploitatiekosten betalen we uit het participatiebudget. Als de overheid in de toekomst bezuinigingen doorvoert op het participatiebudget heeft dat directe gevolgen voor de hoogte van de bijdrage van de gemeenten aan de ISD. Indien hierdoor de re-integratie activiteiten verminderen, heeft dit gevolgen voor de klantenaantallen van de ISD en daarmee ook aan de uitputting van het Inkomensdeel. Daarbij is het zeer goed denkbaar dat de mogelijkheid om een Aanvullende Uitkering (IAU of MAU) te ontvangen wegvalt, als een gemeente geen re-integratieactiviteiten ontwikkelt.

Inkomen

In de afgelopen jaren hebben we moeten constateren dat de cliëntenaantallen sterk zijn gestegen, zonder dat de ISD of de gemeenten daar invloed op konden uitoefenen. Het stijgen van cliëntenaantallen legt een grote druk op de organisatie. Ook het beëindigen van veel uitkeringen zal een extra inspanning vragen. Komende jaren zetten wij onverminderd in op handhaving.

Zorg

Voor de voorzieningen en de bijzondere bijstand geldt dat het open einde regelingen zijn. De begroting wordt opgesteld aan de hand van ervaringscijfers en verwachte ontwikkelingen. Ondanks dat dit zorgvuldig plaatsvindt, is het mogelijk dat er veel meer of veel minder van een voorziening gebruik gemaakt wordt. De ISD zal de gemeenten bij afwijkingen van de begroting zo snel mogelijk informeren over de financiële gevolgen.

We hebben geen directe invloed op het aantal aanvragen. De enige manier om de hoogte van de uitgaven te sturen is aanpassing van het beleid waaronder voorzieningen worden verstrekt. Dat is per definitie een actie achteraf. Hierdoor kunnen de uitgaven in enig jaar (explosief) stijgen.

3.3.6 Verbonden partijen

De ISD is niet verbonden aan andere partijen.

3.3.7 Grondbeleid

De ISD heeft grond noch grondbeleid.

4 Programmabegroting

4.1 Programmabegroting

Tabel 17 Overzicht baten en lasten per programma

programma	2013	2014	2015
x €1.000	realisatie	begroting	begroting
Participatie	1.296	1.039	966
Inkomen	15.009	15.798	16.560
Zorg	12.772	14.783	14.889
Subtotaal	29.077	31.620	32.415
Bijdrage gemeente	-29.077	-31.620	-32.415
Resultaat ISD	0	0	0

4.2 Toelichting

4.2.1 Inleiding

De programmabegroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

4.2.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

4.3 Verdeling van de kosten

De totaalbedragen van de verschillende programma's zijn terug te vinden in de programmabegroting (hoofdstuk 3).

Tabel 18 Overzicht kosten per programma per gemeente

(x €1.000)	Participatie		Inkomen		Zorg		Totaal	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Hillegom	225	212	3.307	3.446	2.871	2.950	6.403	6.607
Lisse	202	188	2.771	2.918	2.720	2.762	5.694	5.868
Noordwijk	275	258	3.904	4.071	3.512	3.541	7.691	7.870
Noordwijkerhout	143	134	1.896	1.997	2.081	2.084	4.120	4.215
Teylingen	194	174	3.921	4.128	3.598	3.552	7.712	7.854
Totaal	1.039	966	15.798	16.560	14.783	14.889	31.620	32.415

Tabel 19 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Verdeelsleutel	Inwonertal	Lage	% gewogen
exploitatiekosten		inkomens	gemiddeld
Hillegom	20.868	2.680	18,32
Lisse	22.393	2.740	19,17
Noordwijk	25.671	3.170	22,08
Noordwijkerhout	15.740	1.830	13,13
Teylingen	35.800	3.450	27,30
Totaal	120.472	13.870	100,00

(gegevens van de algemene uitkering uit het gemeentefonds 2014)

ISD Bollenstreek in cijfers

4.4 Baten en lasten

Tabel 20 Overzicht van baten en lasten

x €1.000	realisatie 2013	begroting 2014	begroting 2015
Lasten			
Salariskosten ISD	4.413	4.494	4.656
Personeelsvergoedingen ISD	54	97	80
Overige personeelskosten	136	159	150
Huur front- en backoffice	309	330	335
Automatisering	284	349	354
Reclame- en promotiekosten	19	40	30
Vakliteratuur	9	10	10
Huisvestingskosten	70	75	76
Kantoorkosten	151	185	175
Accountantskosten	28	45	35
Advieskosten	22	70	40
Inhuur en uitzendkrachten	150	141	150
Uitbestedingen Teylingen	158	210	162
Sociale recherche	85	0	0
Uitvoeringskosten	23	35	30
Algemene kosten	64	70	71
Bankkosten en Rente	-15	0	0
Afschrijving kantoormeubilair	61	61	61
Incidentele baten en lasten	16	0	0
Subtotaal	6.035	6.370	6.415
Doorbelaste exploitatiekosten			
Participatie	-775	-500	-500
totaal exploitatiekosten	5.259	5.870	5.915
Uitkeringen			
Participatie	1.296	1.039	966
Inkomen	12.979	13.531	14.291
Zorg	9.544	11.180	11.243
Totaal uitkeringen	23.818	25.750	26.500
Totaal uitgaven	29.077	31.620	32.415
Bijdragen gemeenten	-29.077	-31.620	-32.415
Resultaat ISD	0	0	0

De Holland-Rijnland gemeenten hebben vastgesteld dat het indexcijfer voor 2015 1,41% is. Maar daarnaast is een taakstelling een bezuiniging van 5,31% in 2015 t/m 2018 ten opzichte van 2014. Dit geldt uiteraard alleen voor de exploitatiekosten. Het algemeen bestuur heeft de ISD voor 2015 vrijgesteld van deze verplichting. Desondanks heeft de ISD de begroting binnen deze norm gehouden.

De ISD heeft rekening gehouden met de bezuinigingscriteria, zoals die voor de ISD gelden. Bij onderdelen hebben we te maken met prijsstijgingen door indexering van bedragen. Het valt op dat de doorbelaste exploitatiekosten aan het Participatiebudget afnemen. De oorzaken zijn dat het onderdeel inburgering verdwijnt en dat het re-integratiedeel terugloopt.

De berekening waaruit blijkt dat de kosten van de ISD binnen de bezuinigingsopdracht blijven, vindt u in bijlage 1.

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Salariskosten

In 2014 zijn twee sociaal rechercheurs in dienst van de ISD gekomen. Zij voeren ook taken voor de gemeente Katwijk uit.

De berekening van de salariskosten is terug te vinden in bijlage 2. Hierop komt € 55.000 in mindering in verband met doorbelasting aan de gemeente Katwijk voor hun aandeel in de sociale recherche. De salariskosten zijn mede gestegen door de hogere werkgeverslasten. Er is geen sprake van een salarisverhoging voor de medewerkers.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Hierin is bepaald dat topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan het wettelijk maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriele regeling.

De WNT-norm voor 2015 is € 178.540.

Personeelsvergoedingen ISD

De personeelsvergoeding staat in relatie tot de salariskosten.

Overige personeelskosten

De kosten omvatten opleiding, vorming en training, werving en selectie van personeel, arbozorg, kosten ondernemingsraad, personeelsvereniging, personeelsuitje, kerstpakketten, etc.

Deze kosten worden begroot in relatie tot de salariskosten

Huur werkcentrum

Betreft de huur van het gebouw aan de Hobahostraat 92.

Automatisering

Alle kosten van automatisering zitten in deze post. Wij maken gebruik van de volgende software: voor de uitkeringen: GWS, voor de databaseverwerking: Oracle, voor schulddienstverlening: Stratech, voor de boekhouding: Exact en voor de kantoorautomatisering: Office. We verwachten ten opzichte van 2013 meer kosten in verband met de aanschaf van een nieuw pakket voor schulddienstverlening, nieuw Office pakket, licentiekosten Windows, verbindingen met ketenpartners en thuis werken.

Reclame- en promotiekosten

De kosten zijn voor informatieverstrekking aan onze cliënten.

Vakliteratuur

Onder deze post staan de kosten van vakliteratuur en lidmaatschap Divosa en Stimulansz, deelname WWB-benchmark, diverse wetboeken, handboeken, dag- en weekbladen en boeken en tijdschriften.

Huisvestingskosten

Dit betreft schoonmaken/onderhoud en kantoorinventaris.

Kantoorkosten

Deze post bestaat uit kantoorartikelen, telefoon en fax, porti, kantoormachines, koffie en thee.

Accountantskosten

De kosten voor de controle van de accountant.

Advieskosten

Hierin zijn opgenomen verwachte advieskosten voor o.a. aanbestedingen.

Inhuur en uitzendkrachten

Met de invoering van de flexibele schil en de volledige invulling van de formatie, verwachten we minder uit te geven aan inhuur en uitzendkrachten.

Uitbestedingen Gemeente Teylingen

De ISD maakt gebruik van de diensten van de gemeente Teylingen op het gebied van automatisering en personeelsadministratie.

Kosten Sociale recherche

Per 1 januari 2014 is de samenwerking met de gemeente Leiden opgezegd. De kosten sociale recherche zijn licht gedaald, maar de belangrijkste winst is een kwaliteitsverbetering, omdat de sociaal rechercheurs binnen de organisatie aanwezig zijn en daardoor goede afstemming en snel actie mogelijk is.

Uitvoeringskosten derden

De uitvoeringskosten van derden betreffen de kosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) die zij in rekening brengen om de administratie van PGB-houder te voeren.

Algemene kosten

Hierin is opgenomen presentiegelden commissie bezwaar & beroep en de cliëntenraad, proceskosten, opvragen van voertuiginformatie, contributies, verzekeringen en diverse kleine kosten.

Bankkosten en rente

Alle door de banken in rekening gebrachte kosten en betaalde/ontvangen rente.

Afschrijving kantoormeubilair

Afschrijvingskosten op het kantoormeubilair.

Incidentele baten en lasten

Onvoorziene en niet toe te rekenen kosten.

5 Meerjarenbegroting 2016-2018

Tabel 21 Overzicht van meerjarenbegroting 2016-2018

	2016	2017	2018
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Lasten			
Salariskosten ISD	4.749	4.844	4.941
Personeelsvergoedingen ISD	82	83	85
Overige personeelskosten	153	156	159
Huur front- en backoffice	341	348	355
Automatisering	361	368	376
Reclame- en promotiekosten	31	31	32
Vakliteratuur	10	11	11
Huisvestingskosten	78	79	81
Kantoorkosten	179	182	186
Accountantskosten	36	36	37
Advieskosten	41	42	42
Inhuur en uitzendkrachten	153	156	159
Uitbestedingen Teylingen	166	169	172
Sociale recherche	-	-	-
Uitvoeringskosten	31	31	32
Algemene kosten	72	74	75
Bankkosten en rente	-	-	-
Afschrijving kantoormeubilair	62	63	65
Incidentele baten en lasten	-	-	-
Subtotaal	6.543	6.674	6.808
Doorbelaste exploitatiekosten Participatie	-500	-500	-500
totaal exploitatiekosten	6.043	6.174	6.308
Uitkeringen			
Participatie	985	1.005	1.025
Inkomen	14.577	14.868	15.166
Zorg	11.468	11.697	11.931
Totaal uitkeringen	27.030	27.570	28.122
Totaal uitgaven	33.073	33.745	34.429
Bijdrage gemeenten	-33.073	-33.745	-34.429
Resultaat ISD	0	0	0

In bovenstaande cijfers is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en wetgeving. Het is zeer waarschijnlijk dat in de komende jaren grote verschuivingen gaan plaatsvinden. Zodra hierover meer bekend is komt de ISD met een begrotingswijziging.

Bijlage 1 Bezuinigingen

Tabel 22 Overzicht verwerking bezuinigingsopdracht

Begroting 2014	6.370
Toegestane begroting 2015	6.460
Huidige begroting 2015	6.415
Extra bezuiniging	45

Het dagelijks bestuur Holland Rijnland heeft besloten om akkoord te gaan met indexering van lonen en prijzen binnen Gemeenschappelijke Regelingen van 1,41%.

Bijlage 2 Kosten per salarisschaal

Tabel 23 Kosten per salarisschaal

	Totaal	schaal	kosten per schaal begroting 2015	loonkosten voor begroting 2015
Directeur	1,00	14	105.958	105.958
Medewerker P&O	0,89	10	69.858	62.174
Beleidsmedewerker	2,56	11	79.675	203.968
Juridisch medewerker	1,00	10	69.858	69.858
Managementassistent/communicatie	1,00	8	55.348	55.348
Afdelingshoofd	1,00	12	89.794	89.794
Sociale Recherche	1,67	9	62.704	104.716
Consulent	37,69	9	62.704	2.363.314
Medewerker	11,99	7	48.698	583.889
Coördinator	3,72	10	69.858	259.872
Kwaliteitsmedewerker	2,68	10	69.858	187.219
Controller	1,00	12	89.794	89.794
Applicatiebeheer	1,70	9	62.704	106.597
Consulent financiën en control	3,38	9	62.704	211.940
Consulent Interne Controle	1,89	10	69.858	132.032
Medewerker archief	1,00	6	44.478	44.478
Concierge	1,00	4	40.207	40.207
Totaal fte's	75,17			4.711.156

Bijlage 3 Verdeling van de kosten naar gemeente

Tabel 24 Verdeling kosten per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
participatie	211.550	187.619	258.455	134.014	173.984	965.622
Totaal Participatie	211.550	187.619	258.455	134.014	173.984	965.622
Inkomen						
I deel	3.030.082	2.483.468	3.569.610	1.698.941	3.508.900	14.291.000
exploitatiekosten	415.650	434.935	500.958	297.898	619.391	2.268.833
Totaal inkomen	3.445.732	2.918.404	4.070.568	1.996.839	4.128.291	16.559.833
Zorg						
WMO						
Wmo - hulp bij het huishouden	1.566.344	1.640.765	1.998.920	1.172.141	1.944.266	8.322.437
Wmo – rolstoelen	79.768	128.322	113.293	86.704	115.606	523.693
Wmo - vervoersvoorzieningen						
collectief vervoer	373.734	278.592	477.686	269.872	437.780	1.837.663
overige	161.848	136.414	240.459	112.137	158.380	809.239
Wmo - woonvoorzieningen	151.443	156.067	160.692	77.456	146.819	692.477
Wmo - onderzoekskosten	5.000	6.000	5.000	2.000	3.000	21.000
Wmo – eigen bijdrage	420.000-	556.763-	577.710-	364.928-	615.195-	2.534.595-
Totaal programma WMO	1.918.136	1.789.399	2.418.340	1.355.383	2.190.655	9.671.913
Uitvoeringskosten WMO	481.768	504.121	580.646	345.285	717.919	2.629.739
Totaal WMO	2.399.905	2.293.520	2.998.987	1.700.668	2.908.574	12.301.653
Bijzondere bijstand	363.825	273.420	317.520	250.268	366.030	1.571.063
Totaal inkomensonderst. voorz.	363.825	273.420	317.520	250.268	366.030	1.571.063
Uitvoeringskn. Ink. Onderst. Vz.	186.241	194.882	224.465	133.479	277.532	1.016.599
Totaal inkomensonderst. voorz.	550.066	468.302	541.985	383.747	643.562	2.587.662
Totaal Programma Zorg	2.949.971	2.761.822	3.540.972	2.084.415	3.552.136	14.889.315
Waarvan exploitatielasten	668.009	699.003	805.112	478.764	995.450	3.646.339
Totaal bijdrage Gemeenten	6.607.253	5.867.844	7.869.994	4.215.267	7.854.411	32.414.769